

- добровільне страхування екологічних ризиків необхідним чином не стимулюються;
- недостатнє інформаційне забезпечення страхування екологічних ризиків.

Література:

1. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України: веб-сайт. URL: <https://mepr.gov.ua/news/38026.html>
2. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Про страхування: Закон України від 7 бер. 1996 р. № 85/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>

ПРИЧИНА НЕГАТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДО СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ПІДПРИЄМНИЦТВІ

Пахомова Л.В., асистент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Історія розвитку підприємництва – це історія зростання його ролі у господарської діяльності. Сучасне зростання інтересу до підприємництва пов'язане з тим, що майбутня епоха, епоха Постіндустріального суспільства бутиме епохою панування саме підприємництва [1]. Пов'язане це з повним зникненням основних природних ресурсів планети. Однак й у межах теперішньої, Індустріальної епохи підприємництво стикається з проблемою відвертого порушення правил соціальної відповідальності, з проблемою ухилення підприємців від правової і моральної відповідальності. При цьому порушення може набувати й не пряму, а приховану форму у вигляді обмеження трактування соціальної відповідальності. Існує навіть й теоретичне обґрунтування такого порушення у формі трьох розповсюджених принципів, які зводять, обмежують відповідальність або тільки до юридичної, або тільки до професійної, або тільки до економічної відповідальності. Метою даної доповіді є доведення несумісності принципу обмеження соціальної відповідальності, зведення її тільки до економічної відповідальності підприємців.

Як показує аналіз аргументів захисників цього принципу вони допускають, що у підприємстві є місце соціальній відповідальності, але розуміють її як інструмент або умову, яку можна використовувати для досягнення цілей корпорації в економіці [2]. На їх думку соціальна відповідальність повинна вести до економічного успіху. У будь-якому іншому випадку вона може бути відкинута. Коротко кажучи прихильники такої поведінки соціальну відповідальність дійсно зводять тільки до економічної відповідальності.

На думку автора, якщо встати на такий шлях, то завжди можна знайти

виправдування будь-яким порушення, будь-яких правил. Але об'єктивно кажучи це не що інше як приховане порушення правил, закону.

Тому відсіля слідує єдиний висновок: за будь-яке порушення правил соціуму обов'язково повинна наступати соціальна відповідальність, адекватна характеру скоєного порушення.

Література:

1. Бабайлов В.К. Предпринимательство: концепция новой парадигмы. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць харківського національного автомобільно-дорожнього університету*. 2013. №1(4). С. 9 – 13.

2. Бабайлов В.К., Шершенюк О.М. Конспект лекцій «Соціальна відповідальність» для студентів спеціальностей 051 «Економіка», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Х.:ХНАДУ, 2022. 37 с.

SAHIBKARLIQ FƏALIYYƏTINƏ DÖVLƏT DƏSTƏYININ İQTISADI MEXANIZMLƏRI

*Əliyeva Təranə Əsman qızı
Mingəçevir Dövlət Universiteti*

Sahibkarlıq fəaliyyəti yeniliyə, yeni üsulların və müasir texnologiyaların istifadəsinə meyl etməsi, yüksək rəqabətqabiliyyətli və istehlakçı tələbatına tez uyğunlaşması ilə səciyyəyənlir. Sahibkarlıq fəaliyyətinin inkişafı ilə əlaqədar yeni müəssisələrin yaradılması, yerli istehsalın artması ölkə iqtisadiyyatının əsaslarını möhkəmləndirir. Sahibkarlığın inkişafı dövlətin iqtisadi sabitliyinin əsas şərti hesab edildiyi üçün əlverişli biznes mühitinin yaradılması əsas vəzifələrdən biri hesab edilir.

Sahibkarlıq fəaliyyətinə dövlət dəstəyi ölkə iqtisadiyyatının normal fəaliyyətini təmin edən zəruri şərtlərin yaradılmasıdır. Sahibkarlıq subyektlərinin fəaliyyətinə müsbət və mənfi şərtlər olduğu halda müdaxilə edilə bilər. Mənfi şərtlər dedikdə, bütövlükdə ölkə iqtisadiyyatına və sahibkarlıq fəaliyyətinə mənfi təsir göstərə bilən, sahibkarlıq fəaliyyətinin müxtəlif sahələrində yaranan mənfi təzahürlər başa düşülür. Bu halda, dövlətin rolu ondan ibarətdir ki, bu təzahürlərin, onların yaranması səbəblərinin vaxtılı-vaxtında müəyyən edib, onların aradan qaldırılması üçün müvafiq tədbirlərin tətbiqindən ibarətdir. Dövlətin sahibkarlıq subyektlərinin fəaliyyətinə müdaxiləsi milli təhlükəsizliyə təhlükə yarandıqda, cəmiyyətdə sosial gərginlik olduqda, istehsalın azalması, inflyasiya, işsizliyin səviyyəsinin yüksəlməsi, büdcə kəsirinin olması, dünya bazarında milli məhsulun rəqabət qabiliyyətinin olmaması və s. şərtlər olduqda mümkün ola bilər.

Müsbət şərtlər dedikdə isə, sahibkarlıq fəaliyyətinin müxtəlif sahələrində yaranan müsbət təzahürlər başa düşülür. Bu halda dövlətin rolu müsbət təzahürlərin müəyyən edilməsi və onların dəstəklənməsindən ötrü müvafiq tədbirlərin tətbiqindən ibarətdir.